

Proljeće, 2 (1940-1941) 2

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1940**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:011318>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-09**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

ZAŠTIĆENO u gotovu

PROLJEĆE

OMLADINSKA GLAZBA

UREDNIK: SLAVKO MODRIJAN

SADRŽAJ:

J. Runjanin — Z. Grgošević:	13.	Lijepa naša domovino
V. Novak — S. Modrijan:	14.	Hrvatskoj
I. pl. Zajc — Z. Grgošević:	15.	Živila Hrvatska
I. pl. Zajc — S. Modrijan:	16.	Poputnica hrvatskog doma
V. Novak — Z. Grgošević:	17.	Pozdrav domovini
* * * — Z. Grgošević:	18.	Vilo Velebita
V. Novak — Z. Grgošević:	19.	Bog i Hrvati
I. pl. Zajc — Z. Grgošević:	20.	U boj!
I. pl. Zajc — S. Modrijan:	21.	Zrinsko-Frankopanka
I. pl. Zajc — S. Modrijan:	22.	Na vojsku
F. S. Vilhar — Z. Grgošević:	23.	Hrvatska davorija
* * *	24.	Junak iz Like
N. Briža:	25.	Oj, Hrvati, oj, junaci
V. Lisinski:	26.	Prosto zrakom
* * *	27.	Hrvatska davorija
Dr. M. Lipeš:	28.	Dubrovniku
* * *	29.	Graničar
* * *	30.	Oj, Hrvati!
* * *	31.	Mi smo, braćo, hrvatskog
* * *	32.	Oj, Hrvatsko, oj!
F. Livadić — Z. Grgošević:	33.	Još Hrvatska ni propala

GODINA II.

SVEZAK II.

ZAGREB, ŠKOLSKA GODINA 1940-41.

Omogućimo hrvatskoj omladini
pjevanje hrvatskih domoljubnih
pjesama u domu i školi

Sakupljajmo narodne dječje
brojalice, pjesmice i igre

Širite hrvatsku domoljubnu pjesmu
kroz sela i gradove naše domovine

Ovome broju prilažemo čekovne
uplatnice, pa Vas molimo, da nam
pošaljete predplatu. - Broj našeg
čekovnog računa je 31.611

Uredništvo »Proljeća«:
Zagreb, Zrinski trg 10, priz. desno,
a uredovno vrijeme je dnevno od
17 do 19 sati

Širite »Proljeće« među omladinom
i odraslima, jer je to potreba, a
time i dužnost sviju nas

PROLJEĆE izlazi jedamputa mjesečno osim školskih praznika. Cijena pojedinog sveska 10 Din, godišnja pretplata 60 Din. — Uredništvo PROLJEĆA, Zagreb, Zrinski trg broj 10, telefon broj 80-02. — Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik: SLAVKO MODRIJAN, Zagreb, Rakovčeva ulica broj 21. — Tisak Zaklade tiskare Narodnih Novina, Zagreb, Frankopanska ulica broj 26. Za tiskaru odgovara Anđelko Delak, Zagreb, Vukotinovićeua 7.

PROLJEĆE

OMLADINSKA GLAZBA

Godina II.

Svezak II.

KNJIŽNICA
MUZIČKE AKADEMIJE U ZAGREBU

Broj: 799

Od srca - srcu!

HRVATSKA OMLADINO, EVO TI PRUŽAM PJESME TVOJIH DIČNIH PREĐA, DA IH SVAKOM ZGODOM PJEVAŠ, USADIŠ IH U SVOJA SRCA, SAŽIVIŠ SE S NJIMA I TAKO SE ODGOJIŠ ZA VALJANA ČLANA SVOGA NARODA. SVE TE PJESME PLOD SU ISKRENIH OSJEĆAJA PREMA MAJCI HRVATSKOJ, ŠTO NAM NEPOBITNO POTVRĐUJE ČINJENICA, DA ONE ŽIVE VEĆ JEDNO ČITAVO STOLJEĆE U SRCIMA NAŠIH PREĐA. — OD POČETKA PROŠLOG STOLJEĆA PA DO DANAS PRATE HRVATSKE SINOVE I KĆERI U BORBI ZA SVOJA PRAVA, PA IH EVO DAJEM VAMA DRAGE SESTRE I BRAĆO, KAO BUDUĆIM NOSIOCIMA HRVATSTVA, DA ODZVANJAJU U VAŠIM MLADIM SRCIMA U DANAŠNJE ODSUDNE DANE, KADA HRVATSKI NAROD KONAČNO KROČI SVOM VJEČITOM I JEDINOM IDEALU — SVOJOJ HRVATSKOJ.

RAZVOJ HRV. DOMOLJUBNE PJESME

Hrvatski narod, od prvih dana kada je došao u današnje krajeve, vodi borbu za opstanak. Ratujući iz godine u godinu s raznim narodima, nije se mogao kulturno razvijati kao ostali evropski narodi. Zato i ne nalazimo u Hrvatskoj nikakvog umjetničkog života, da o glazbenom i ne govorimo. Glavna zadaća Hrvatske bila je, da daje što veći broj vojnika.

U početku 19. stoljeća počeo se razvijati glazbeni život naročito po gradovima, dok je narodna pjesma živjela u seljačkom dijelu naroda. Zagrebački biskup Maksimilijan Vrhovac izdao je proglas na svećenstvo, da sakuplja narodne pjesme. U svom dvoru sakupljao je istaknute građane i kod svakog takvog sastanka bio je izvođen glazbeni program. U njegov primjer ugledali su se hrvatski velikaši, koji su u svojim dvorovima priređivali glazbene produkcije. Glazbeni život u Hrvatskoj počeo se je naglo razvijati i u to vrijeme predložio je tajnik i virtuoz grafa Erdödiya Gj. Wiesner pl. Morgenstern biskupu Vrhovcu, prepoštu Alagoviću i kanoniku grofu Sermageu osnivanje filharmoničkog društva koje je osnovano i potvrđeno od vlasti 5. V. 1827.

Ilirski pokret znatno se raširio. Okupili su se hrvatski pjesnici i skladatelji i stvarali iskrenom voljom i zanosom pjesme, kojima će buditi narodnu svijest u Hrvatskoj. Autori mnogih pjesama i budnica nisu ni pjesnici ni skladatelji, već ljudi čvrste volje, koji nastoje, da svaki doprinese pri stvaranju novog života u Hrvatskoj. Te pjesme pjevali su pojedini pjevači između činova raznih predstava, koje su davale u Zagrebu razne strane kazališne družine. Narod je hrlio na te predstave, kad god je znao, da će čuti pjesmu na svom materinjem jeziku. Prigodom pjevanja prvih hrvatskih pjesama na javnim priredbama bilo je neopisivo oduševljenje hrvatskih rodoljuba, pa su pojedini pjevači morali ponavljati neke pjesme i po deset puta. Zanos hrvatskih rodoljuba bio je tako velik, da je prvotni strah voda pokreta, da će slušaoci isfućati pjevače, koji će pjevati na hrvatskom jeziku, potpuno otpao i godine 1838. priredio je grof Janko Drašković prvi koncert, na kojem su pjevane samo njemačke i talijanske pjesme na hrvatskom jeziku.

Uz osnovano filharmoničko društvo iz kojeg se razvio Glazbeni zavod, osnovano je i prvo pjevačko društvo u bogoslovskom sjemeništu god. 1836. pod imenom »Kolo mladih rodoljuba«, a svrha mu je bila širenje crkvene i narodne pjesme. Društvo je imalo pjevački zbor i orkestar.

Najistaknutiji ilirski skladatelji bili su: Ferdo Livadić 1798. do 1878., O. Fortunat Pintarić 1798.—1867., Ivan Padovac 1800.

do 1873., Karlo barun Prandau 1793.—1865., Juraj Wisner pl. Morgenstern 1783.—1855., Pavao Stoos 1806.—1862., Mijo Hajko 1820.—1848., Ferdo Rusan 1810.—1879., Vatroslav Lisinski 1819.—1854. i mnogi drugi.

Kruti apsolutizam i centralizam 1848. uništio je sve tekovine ilirskog pokreta... i počeo je opet živjeti tuđinski govor — mađarski i njemački. Raspušten je hrvatski sabor, onemogućen svaki javni rad, ali u hrvatskom narodu živjela je ljubav prema hrvatskoj riječi. Iza 1860. počeo se hrvatski život ponovno buditi silnim zanosom u svim slojevima hrvatskog naroda. Godine 1861. proglasio je sabor kazalište zemaljskim zavodom i odredio mu godišnju potporu od 1500 forinti. Vodili su ga Freudenreich dramaturg i Demetar intendant, koji su pozvali proslavljenoga Zajca, da dođe u Zagreb i preuzme vodstvo orkestra i Glazbenog zavoda. Zajc se je odazvao tom pozivu, došao u Zagreb i svojim talentom i marljivošću udario je solidne temelje Glazbenom zavodu i hrvatskoj operi.

U ovo novo doba hrvatskog glazbenog života osnivali su se po svim većim mjestima u cijeloj Hrvatskoj pjevački zborovi, čija je zadaća bila da u najužoj saradnji sa Zagrebom bude nacionalnu svijest u svojoj sredini. U to vrijeme osnovano je mnogo pjevačkih društava od kojih ćemo spomenuti samo najistaknutije: *Vijenac Zagreb*, *Zora Karlovac*, *Kolo Zagreb*, *Zvono Križevci*, *Sloga Zagreb*, *Sloboda Zagreb*, *Jeka Samobor*, *Rodoljub Virovitica*, *Sv. Cecilija Korčula*, *Zvonimir Split*, *Nada Mitrovica*, *Hrvoje Mostar*, *Vlašić Travnik*, *Gundulić Dubrovnik*, *Lipa Osijek*, *Zrinjski Osijek*, *Mladost Zagreb*, *Reljković Vinkovci*, *Tomislav Županja*, *Zvonimir Babina Greda*, *Zoranić Zadar*, i drugi. Ovako veliki broj pjevačkih društava u svim krajevima Hrvatske, dao je poticaja hrvatskim skladateljima svoga vremena za skladanje raznih zborova. U tom razdoblju nastali su i ovi zborovi koje donosimo u ovom broju »Proljeća«.

Najistaknutiji skladatelji ovoga doba bili su: Ivan pl. Zajc, Đuro Eisenhut, Ante Stöhr, Vatroslav Kolander, Vjekoslav Klaić, Franjo S. Vilhar Kalski, Tomo Šestak, Vjenceslav Novak, Šandor Bosiljevac, Franjo Krežma, Nikola pl. Faller, Mijo Majer, Stjepan pl. Hadrović, Dr. Josip Florschütz, Vladoje Bersa, Vilko Novak, Antun Vancaš, Crečko Albini, Vjekoslav Rosenberg Ružić, Ivan Muhvić, Vladimir Stahuljak, Josip Canić, Andro Mitrović i drugi.

Svestranom suradnjom literata, skladatelja, kazališta, glazbenog zavoda i raznih pjevačkih društava ovoga doba dala je sve uvjete za razvitak savremene glazbene kulture.

VATROSLAV LISINSKI

Vatroslav Lisinski je najveći skladatelj ilirskog doba.

Glazbu je počeo učiti kao srednjoškolac kod raznih učitelja (Rešl, M. Sojke i J. Wiesner-Morgenstern), a nakon svršenog prava pošao je u Prag, da se usavrši u glazbi. Kao srednjoškolac ostao je bez roditelja, pa su imućniji hrvatski rodoljubi sakupili potrebna novčana sredstva, koja su mu trebala za život u Pragu. Kad se vratio iz Praga bio je državni administrativni čiovnik i nadzornik glazbenih učionica u »Musikverein«*.* Ta je služba bila počasn*.* Da dođe do sredstava za život morao je privatno podučavati omladinu u glasoviru i teoriji. Rodio se u Zagrebu 8. VII. 1819., a umro je 31. V. 1854. godine.

Lisinski je počeo stvarati u doba, kada je bila hrvatskim preporoditeljima najpotrebitija suradnja što većeg broja ljudi, a naročito literata i skladatelja. Po svojoj naravi bio je povučen i skroman, pa su morali pokretači ilirskoga preporoda na njega djelovati, da i sam stvara i time sudjeluje u narodnom pokretu. Na sveučilištu upoznao se s Albertom Štrigom, velikim rodoljubom i vanrednim organizatorom. Nakon dugog nagovaranja pristane Lisinski i Štriga mu donese pjesmu »Iz Zagorja« *od Štosa da ju uglazbi. Još istog dana bila je skladba gotova. Na taj napjev spjevao je kasnije Dimitrije Demeter pjesmu »Prosto zrakom«*, koja se i danas pjeva. Štriga je odlučio, da tu pjesmu nauči sva hrvatska omladina i u tu svrhu sazove sastanak u šumi Tuskanac, (koja još nije bila perivoj). Tu se je okupilo nekoliko stotina omladine i starijih, koji su s oduševljenjem pjevali hrvatske rodoljubne pjesme. Lisinski, potaknut tim uspjehom, skladao je veoma mnogo domoljubnih pjesama, od kojih su najpoznatije: »Oj talasi«, »Dusi, koji narod svoj ljube«, »Sat udara, braćo mila«, »Il je možno il ne možno« *i t. d.*

Hrvatske domoljubne pjesme pjevale su se između činova raznih opernih predstava stranih kazališnih družina. — Veliko oduševljene kojim je primalo općinstvo nastojanja svojih preporoditelja ponukalo je ilirske prvake na stvaranje hrvatske opere.

Dimitrije Demeter napisao je libreto pod naslovom »Ljubav i zloba«. Lisinski se sa zanosom bacio na posao i skladao je prvu hrvatsku operu, koja je bila izvedena 4. travnja 1846. Drugu operu, također na riječi D. Demetra pod naslovom »Porin« *skla-*

13. LIJEPA NAŠA DOMOVINO

(A. Mihanović)

Josip Runjanin - Zlatko Grgošević

Svečano

1. Lije-pa na-ša da-mo-vi-no, oj ju-nuč-ka ze-mljo mi-la!
 2. te-ci Sa-vo, Dra-vo, te-ci, nit ti Du-nav si-lu gu-bi.

Sta-re sla-ve dje-do-vi-no, da bi va-zda sretna bi-la!
 Kud li šu-miš sui-je-tu re-ci, da svoj na-rod Hr-vat lju-bi.

Mi-la ka-vo si nam sla-va, mi-la si nam ti je-di-na;
 Dok mu nji-ve sun-ce gri-je, dok mu hrašće bu-ra vi-je,

mi-la ku-da si nam ra-va, mi-la ku-da si pla-ni-na!
 dok mu mr-tve grobak kri-je, dok mu ži-vo sr-ce bi-je.

14. HRVATSKOJ

(Dr. Ivan Zahar)

Vilko Novak - Slavko Modrijan

Osjećajno

Tvoj bi-ser kra-sni tu-di su gu-sa-ri po-o-te-li,

a ti si ta-ko mir-no po-to-ku u-je-kov pa-to-va-la
 Umjerenost pa-sna

molto sta-nih. Do-mo-vi-no, do-mo-vi-no, ni za kog ne-o-ne-o-pa-sna;

ff do-mo-vi-no, do-mo-vi-no ni za kog ne-o-pa-sna...

f Brzo Nanj kle-tva pa-dni, na nj kle-tva pa-dni, na nj kle-tva

rit. *f* *a tempo*
 pa - dni, tko je u te dir - no! Nanj kle - tva pa - dni,
rit.
 na nj kle - tva pa - dni, na nj kle - tva pa - dni, tko je u te
pp Osjećajno
 dir - no! Već bi - stra Mu - ra tvog ne hla - di će - la; gdje j - strati je,
cresc.
 o - vaj ka - men dra - gi? Gdje sla - va tvo - ja Dal - ma - ci - ja bi - je - la? Gdje
pp rit.
 Ur - bas rije - ka, gdje Ur - bas rije - ka, ma - lo nam te o - sta!?
a tempo
 Al o - sta na - da, *f* al o - sta na - da, o - sve - ta i vra - gi; da
f
 ro - biš, nije - si ni - kod tr - gla ma - ča, za vje - ru tek, slo - bo - du,
poco a poco cresc.
 bo - žje pra - vo, ne, kriv - da ne - će ha - ra - ti naš
 dom! — Ne, kriv - da ne - će ha - ra - ti naš dom! —
f *ff*
 O - ru - žje na - še bo - žje je pra - vo, a božje pra - vo, bo - žji grom!

Koračnica 15. ŽIVILA HRVATSKA (A. Šenoa) Ivan pl. Zajc - Zlatko Grgošević

1. Gla - sna, ja - sna od pa - me - ti pre - ko do - la, pre - ko go - vra,
 hr - vat - ska se pje - sma le - ti sve do si - njeg ta - mo mu - ra.
 Ča - sak i me - ka čas ko grom, vječ - na je - ka za naš dom: Da - vor
 Da - vor oj bra - te moj
 oj, bra - te moj! Nek se slo - že
 gr - la bratska: ži - vi - la Hr - vat - ska! da Nek se slo - že gr - la bratska:
 ži - vi - la, ži - vi - la, ži - vi - la Hr - vat - ska, ži - vi - la!

16. POPUTNICA HRVATSKOGA DOMA Ivan pl. Zajc - Slavko Modričan

Koračnica
 Nek se dr - že, ne - ka si - je naš hr - vat - ski
 dom! -
 1. Na - prijed smje - lo do slo - bo - de svet nam sr - ce
 2. Da - ma na - šeg sue - ta i - me naš je pro - tiv
 gri - je plam, - zvije - zde zna - hja nek nas vo - de gdje se sja slo -
 si - le štít, - za dom ži - vjet, gi - nut s nji - me, vječ - no će nam
 bo - de hram. Pra - dje - do - va du - še sue - te nek nam sja - ju
 ge - slo bit. Sue - ta su nam tvo - ja pra - va tvo - je i - me

noć i dan — svo-jom lu-či nek ra - svije-tle gdje je, gdje je na - še
 i tvoj spas, — sve - ta nam je tvo-ja sla-va, do-mo - vi - no čuj naš
 sre - će stan, Na - pred! Bar - jak naš se vi - je.
 glas, čuj glas!
 Na - pred! Bar-jak naš se, bar - jak vi - je je - či pje - sma
 ka - o grom, da grom! — Na - pred! Bar-jak naš se, bar-jak vi - je
 je - či pje - sma ka - o grom, da grom! — Nek se di - že,
 ne - ka si - je naš hr - vat - ski dom! — Nek se di - že,
 ne - ka si - je naš hr - vat - ski dom, nek se
 di - že, ne - ka si - je naš hr - vat - ski dom! —

5. POZDRAV DOMOVINI

(P. Preradović) Vilko Novak - Zlatko Grgošević

Svečano i zanosno

Zdra - vo da si, do - mo - vi - no mi - la! Zdra - vo
 da si, do - mo - vi - no mi - la! Ma - ja maj - ko, zdra - vo zdra - vo

bi - - la! Mo - ja maj - ko, zdra-vo, zdra-vo bi - la! Po -
 zdravlja te, po- zdravlja te, oj vje- ran si - nak, si - nak tvoj! Po-
pcco allargando
 zdra- vlja te, po- zdravlja te o vje- ran si - nak tvoj! *Fine*
 Tempo I.
p
 J - - za du - gog, te- škog pu - to - va - nja, tvo - me
 li - cu sin se o - pet kla - nja, i pru - ža ti vru - či cje - lov
 svoj, i pru - ža ti vru - či cje - lov svoj, da cjelov i pru - ža ti
 vru - či cje - lov svoj i pru - ža ti vru - či cje - lov svoj. *Fine*
D.C.al' *Fine*

6. VILO VELEBITA!

Marciale

Ponarodeni napjev. Cbradba Zlatko Grgošević

1. Oj ti vi - lo, vi - lo le - le - bi - ta, — ti na - šeg ro - da
 2. Ve - le - bi - te, kr - šna go - ro na - ša — rad' u te - bi
 di - ko! — Tvo - ja sla - va je - ste nama sue - ta — te - bi Hr - vat
 vo - ju - jem, sam' da ne - ma u te - bi ro - va - ša, ra - di ko - jih
 vi - ko — Ti vi - lo Ue - le - bi - ta, — ti na - šeg ro - da di - ko! —
 bo - lu - jem —

f
 Ži - vje - la, pre - mi - la! Ži - vje - la, pre - mi - la! Ži - vje -
 la, — pre - mi - la, — ti vi - lo svih Hr - va - ta! — *ff* Ži - vje -
 la, — pre - mi - la, — ti vi - lo svih Hr - va - ta! —

7. BOG I HRVATI

(A. Harambašić)

Vilko Novak - Zlatko Grgošević

Veoma svečano (ne previše sporo)

f
 Pla - nu - la zo - ra, o - sva - nu dan! — Pla - nu - la zo - ra
 o - sva - nu dan. — Sve se iz noćnog mrtvi - la bu - di, zba - ci - mo i mi
 sto - ljet - ni san! *P* Bu - di - mo jednom pot - pu - ni lju - di u - staj - mo, bra - ćo,
 sa - da je čas: *ff* Ustajmo bra - ćo, sa - da je čas, — ustajmo
 bra - ćo, sa - da je čas — danam se na - še, *Siroko* o - činstvo
 ur - ti uz nas će bi - ti vo - di - ti nas *f* uz nas će bi - ti
 vo - di - ti nas: *ff* Bog! — Bog! — Bog i Hr - va - ti!

8. U BOJ!

(F. Marković)

Ivan pl. Zajc - Zlatko Grgošević

Živo i vatreno

u boj, u boj, mač iz ta-ka, bra-ćo, nek' du-šman
taj gru-di na-še plam-te, u-ti-ša

zna ka-ko mre-mo mi! Grad naš već go-ri, ši-že do nas već
rik ma-ča na-ših zvek. Ho bra-ćo bra-ta Zrin-skoq po-liub-te

zar, rik tur-ski o-ri, bije-san je nji-hov jar. Ko po-zar
sui, za mnom na vra-ta vjer-ni ju-na-ci

2.

vi! Sad zbo-gom bud' do-me

Sad, bra-ćo, pun-mo pu-ške, sa-mo-kre-se, na-še gro-me,

naš za-u-vijek oaj zbo-gom, od svud i svud na te

na-še trije-se, ne-ka o-re, ru-še mo-re; brus'mo lju-te

du-šman i-de prijek 1 već u grob sveti

na-še ma-ce, ne-ka sije-ku ja-će, ja-će. Pun'mo pu-ške

trup sklada tvoj, al ne-će, za te sin svak' u boj se

sa-mo-kre-se, na-še gro-me, na-še trije-se

kre - ce, do-me naš, ti vije-kom stoj! *ff* Za
 ne-ka o-re, ru-še mo-re, hajd u boj, u boj! Za
 dom, za dom sad u boj, ma pa-kle-na množ nanj' di-že svoj
 nož! Hajd u boj! Nas mal, al hra-bar je broj, tko, tko će ga
 strt? Smrt, ura - gu smrt! Za dom u boj, za dom u
 1. Sad zbo - gom 2. *pp*
 boj! Sad bra-ćo smrt! Za do-mo-vi-nu mrije-ti ko-li-ka
 slast:— Pro'du-šma-ni-đu, mo-ra, on ma-ra past!—

9. ZRINSKO - FRANKOPANKA

(A. Harambašić)

Ivan pl. Zajc - Slavko Modrijan

Koračnica

Poj-mo pje-smu, mi-li dru-zi! Pje-sma nam je sr-ca
 jek, sr-ca jek!— Poj-mo pje-smu mi-li dru-zi, pje-sma
 nam je sr-ca jek— U ve-se-lju i u tu-zi mi-la

zvek *ff*

ka - no ma - ča zvek, ma - ča zvek. Pre - če - sto, če - sto ga je

Hr - vat tr - go a tu - đin - cu tek na spas, tek na spas, tek nu
a - li u zlo on nas ur - go, za uz - dar - je

spas; a - li u zlo on nas ur - go,
pre-zreu nas

ff Fine

za uz - dar - je, za uz - dar - je pre-zreu nas. —

mf *mf*

Gdje slo - bo - de sad su da - ni? Gdje slo - bo - de sad su
sad su da - ni što ih Hr - vat cijelit zna? Ah

da - ni što ih Hr - vat cije - nit zna? Gdje slo - bo - de?
Gdje li Zrin - ski, Fran - ko - pa - ni, gdje su o - na la - va

Gdje li Zrinski, Franko - pa - ni, gdje su o - na la - va

Ah

dua? Gdje su o - na? Tko suo - ju ze - mlju lju - bi

i tko ne - će bi - ti rob, to - mu krv - nik

D.C. ul Fine

gla - va ru - bi, taj u hla - dan pa - da grob! —

10. NA VOJSKU!

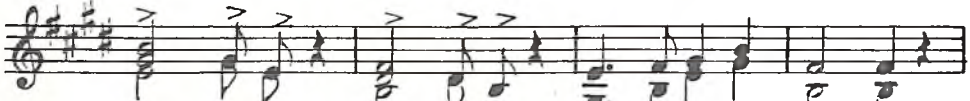
Koračnica

Franjo Krsto Frankopan

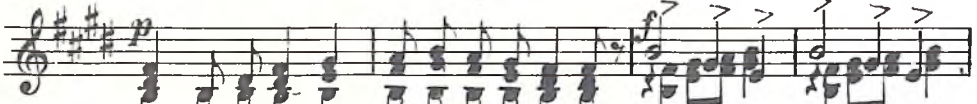
Ivan pl. Zajc-Slavko Modrijan

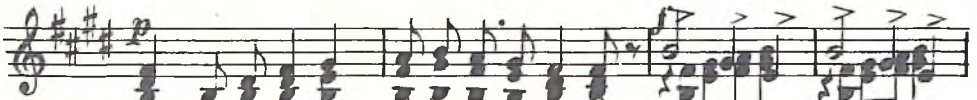
1. Na voj-sku, na voj-sku, vi-te-zi va-lja-ni!
2. Na no-ge, na no-ge hra-bre-ni ju-na-ci!

Na voj-sku, na voj-sku, vi-te-zi va-lja-ni!
Na no-ge, na no-ge, hra-bre-ni ju-na-ci!

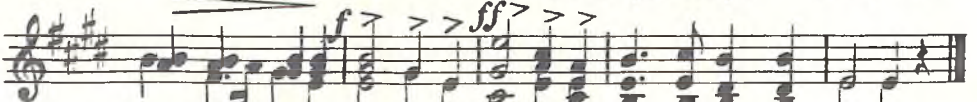
Ko-ga-god maj-ka hr-vat-ska od-hra-ni, na voj-sku, na voj-sku;
Ko-plja se hvataj, na ko-nja se ba-ci, na no-ge, na no-ge;

bu-d-nje-vi tut-nje, za-sta-va se vi-je. Na voj-sku, na voj-sku!
ži-vje-ti tko već sramotno tak ne-će, na no-ge, na no-ge!

Tru-blje na o-kup sa-zi-vlju ju-na-ke, sko-či, mi-ši-ce u
Bra-ćo pamтите tko do-mukv li-je, mrijet taj nemože u-

ko-ga su ja-ke! Na voj-sku, na voj-sku, vi-te-zi va-lja-ni!
vije-ke on ži-je! Na no-ge, na no-ge hra-bre-ni ju-na-ci!

11. HRVATSKA DAVORIJA

August Harambašić

F. S. Vilhar - Zlatko Grgošević

Animato

1,2. Oj Hr-va-ti, Oj ju-na-ci, bu-banjtut-nji. tru-blju

tru - bil Na - pred, bra - čo slo - bodnja - ci, na - pred, tko svoj na - rod lju - bi!
p
 1. Na pir hajd - mo na - še slo - bo - de, hr - vat - ska nas zo - ve ma - ti!
 2. Ka - sti na - ših pra - dje - do - va ne - ma - ju u gro - bu mi - ra,
 Dok je kr - vi ka - no vo - de, slav - no će - mo pi - ro - va - ti.
 dok ne si - ne o - pet slav - no kru - na Pe - tra Kre - ši - mi - ra.
ff
 Zlat - nu će - mo kru - nu sta - vit na pre - sve - tu će - lo Njoj.
 Na - pred, bra - čo, za slo - bo - du, bo - ljoj sre - či ro - da svoj.
 Po - bjeđnič - ku sla - uu sla - vit, il' iz - gu - bit ži - vot svoj.
 Nek nas krije - pi brat - ska slo - ga, nek nas vo - di do - bri Bog!
ff
 1,2. Oj Hr - va - ti, oj ju - na - ci, sa - mo na - pred, na - pred sa - da!
 Tko se na - ma na put sta - vi, nek od na - šeg ma - ča pa - da!

12. JUNAK IZ LIKE

Koračnica

Ka - no mi go - ra, ka - no ve - le - bit, yr - let - ne Li - ke
 hra - bar sam sin; nek sam si - ro - mah, nek sam po - tre - bit,
 zdravlji - ce buj - no čist mi je zrak. Ju - nak sam iz Li - ke... jo!

Ju-nak sam iz Li-ke— ja! Na o-ba-li, na ur-bo-voj gran-či -
ci, i - gra-ju se pri-ve-za-ni čam-či - ci. Po-u-je-ta-rac od-ni-o im
je - dri - la, se-ki-na se ka-tar-či-ca pre-lo-mi - la.

13. OJ HRVATI, OJ JUNACI

Koračnica

(Ivan Trnski)

Břıza

Oj Hr-va-ti, oj ju-na-ci, haj-de - mo! Sa-mo—
na-pred u-dri— na-ši! Sna-gu— duš-man nek po - ka-že; on ne—
mo-že da nas pla-ši, bor-ba— to će— da do-ka-že! Po-zna-ti smo
ko— uoj - ni-ci, mi se pa-kla ne bo-ji - mo;— mi Hr-va-ti,
mi ju - na-ci, sa-mo smrti pr-ko-si-mo. Ta - ko suijetnas pozna dauno.
Na-pred sa-mo, u-dri na-ši! Nek u bubanj sla-va bu-ba; pu-šku hva-taj,—
sa-blju— pa-ši! Pu-ška se-ja, sa - blja lju-ba, ku-ka-
vi - cu smrt nek pla-ši, ne Hr - va-ta! U-dri, na- ši!!

14. PROSTO ZRAKOM

Koračnica

(D. Demeter)

Vatroslav Lisinski

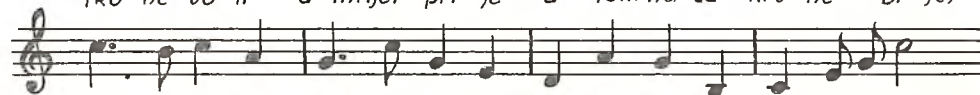
1. Pro-stu zra-kom pti-ca le-ti, pro-sto go-rom zuijer pro-la-zi,
2. Znam, da mo-ji pra-dje-do-ui Hr-va-ti su sla-uni bi-li,
3. Sam ću spa-lit krou nad-gla-voim i pri-pre-mit grob go-ru-ći,

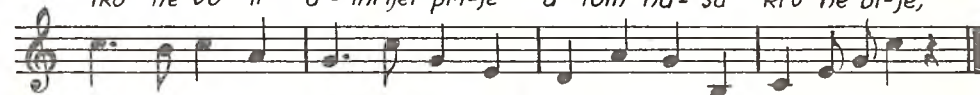
a ja da se lan-ci spe-ti diam tu-đin-cu da me ga-zi?
 a u-nuk, zar, nji-hou ju-nas, da se ne-zna o-prijet' si-li?
 neg' da tu-đin s mo-jim pra-voim u mo-joj se ba-ni ku-ći!

Tko ne vo-li u-mrijet pri-je u tom na-ša kru ne bi-je.

tko ne vo-li u-mrijet pri-je u tom na-ša kru ne bi-je,

tko ne vo-li u-mrijet pri-je u tom na-ša kru ne bi-je!

15. HRVATSKA DAVORIJA

Koračnica

S.M.

1. di-ži se, di-ži na-ro-de moj, —
2. Bli-sta-ju mu-nje, gro-mo-vi ore, —
3. Tu-đin-ci du-go sna-ma ula-da-še, —

prav-da te zo-ve u kr-va-vi boj! —
 po-đi-mo, bra-ćo, bra-ti lo-vo-re! —
 slo-bo-du na-šu sa-trt htje-do-še! —

Nek se kle-ti kr-še vra-zi, pa-li, sije-ci, sa-tri, ga-zi!
 Sku-rljaj-mo pod bar-ja-ke na-še sla-ve dič-ne zna-ke.
 Nek se ze-mlja c-kr-va-ri, po-paz va-ma, o bar-ba-ri!

Hajd' u bor-bu do po-bje-de i do slo-bo-de!

16. DUBROVNIKU

GOD. 1846

Spjevao i skladao
Dr. M. LEPEŠ

Koračnica

1. Du - bro - uni - će, sla - uni gra - de, hajd' na no - ge
2. Gle, već hr - le hra - bre će - te. Hr - vat - ska nam

u - sta - ni, u te - bi su na - še na - de u boj smo te
bra - ča sva, na - ša sve - ta du - žnost sa - da, gr - li Hr - vat

pa - zua - li. Hajd - mo, hajd - mo, hajd - mo, žur - no tko će
Hr - va - ta.

pri - je, gdje se hr - vat - ski bar - jak vi - je!

17. GRANIČAR

(Mato Topalović)

Iz Slav. Broda

Koračnica

1. Čur - sto stojim ko kli - su - ra, kad na - va - li na nju bu - ra,
2. Uje - ran va - zda — ro - du suo - mu, uje - ran ze - mlije, uje - ran do - mu,
3. Sve — du - šma - ne ka - da smla - vi, boj - ne spra - ve u kut sta - vi

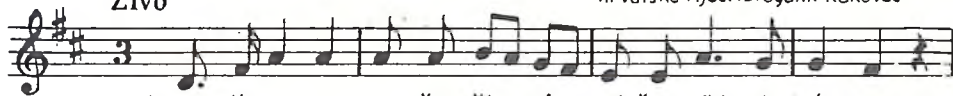
pro - ti si - li du šma - ni - na, bar - bar - sko - ga kle - tog si - na.
bla - ga suo - je i kru - da - je i za ži - vat svoj ne ha - je.
pa sve - dri - nom, po - no - som, — plu - gam o - re, ko - si ko - som.

Sil - ni, hra - bri gra - ni - čar, sil - ni, hra - bri gra - ni - čar.

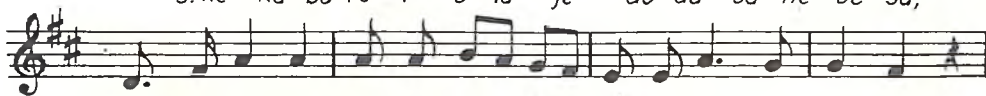
18. OJ HRVATI!

Slovačke riječi: S. Tomašik
Hrvatske riječi: Dragutin Rakovac

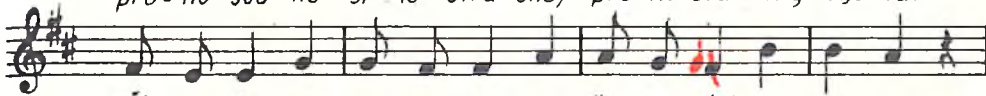
Živo

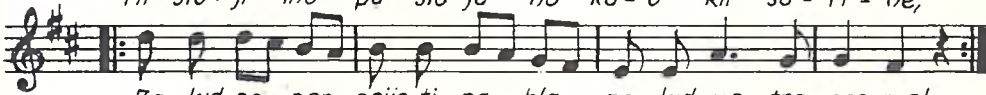
1. Oj Hr-va-ti jo - šte ži - vi riječ na - ših dje - do - va;
2. Je - zi - ka dar da - de nam Bog sil - ni gro - mo - vi - ti,
3. Ne - ka bu - re i o - lu - je do - du sa ne - be - sa,

dok za na - rod sr - ce bi - je riji - ho - vih si - no - va.
ni - tko da - kle ne - smje nam tog bla - ga u - gra - bi - ti.
pro - tiv sua - ke si - le stra - šne, pro - tiv sua - rog bije - sa.

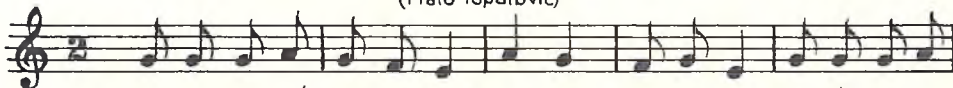
Ži - vi, ži - vi, duh hr - vat - ski, ži - ujet češ uje - ko - ma,
Ma - kar na nas na - va - li - le sve - ga sui - je - ta če - te,
Mi sto - ji - mo pa - sta - ja - no ka - o kli - su - ri - ne,

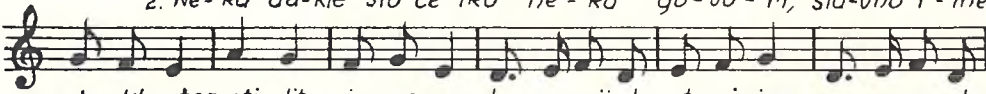
Za - lud po - nor prije - ti pa - kla, za - lud va - tra gro - ma!
Bog je s na - ma, tkoj' prot na - ma, s nji - me hajd' pod pe - te!
Pro - klet bi - o iz - da - ji - ca na - še do - mo - vi - ne!

19. MI SMO, BRATČO, HRVATSKOG

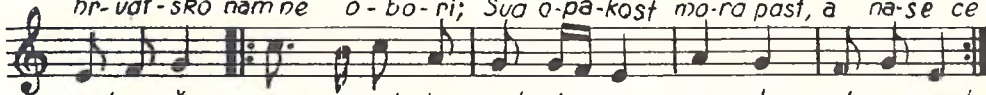
(Mato Topalović)

1. Mi smo, bra - čo, hr - vat - skog sin - ci na - ro - da, ne - će - mo se
2. Ne - ka da - kle što će tko ne - ka go - vo - ri, sla - uno i - me

da - kle tog sti - dit i - me - na; ta na sui - je - tu sta - ri - jeg ne - ma ro - da
hr - vat - sko nam ne o - bo - ri; Sua o - pa - kost mo - ra past, a na - še će

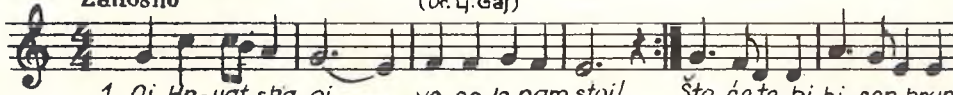

od na - šeg, ne - ma od hr - vat - sko - ga ro - da sla - uno - ga!
i - me cvast; i - me, i - me hr - vat - sko, i - me sta - rin - sko.

20. OJ HRVATSKA, OJ!

(Dr. Lj. Gaj)

Zanosno

1. Oj Hr - vat - ska, oj, — ve - se - lo nam stoj! Što će te - bi bi - ser - kruna
2. Oj Hr - vat - ska, oj, — ni - šta se ne boj! Dok su slu - žni tvo - ji si - ni
3. Oj Hr - vat - ska, oj, — ve - se - lo nam stoj! Sgro - ba ni - če tvo - ja sla - va

kad mi-li-ne svo si pu-na, oj Hr-vat-ska, oj, — ve-se-lo nam stoj!
 vjer-ni sta-raj dje-do-vi-ni, oj Hr-vat-ska, oj, — ni-šta se ne boj!
 smiljem joj se kru-ni gla-va, oj Hr-vat-ska, oj, — ve-se-lo nam stoj!

21. JOŠ HRVATSKA NI PROPALA

Veselo

Ljudevit Gaj

Ferdo Livadić

1. Još Hr-vat-ska	ni pro-pa-la	dok mi	ži-vi-mo,
2. Hajd'u ko-lo	sui Hr-va-ti	sta-re	dr-ža-ve,
3. Jednom ču-je	svo-je si-ne	gla-sno	pje-va-ti,

1,2,3. Do-mo - vi - no, pre-do-bra na-ša ma - ti,

vi-so-ko se	bu-de sta-la	kad je	zbu-di-mo.
na-še sla-ve	u-je-ni bra-ti	Li-ke,	Kr-ba-ve.
slo-žne gla-se	u vi-si-ne	ta-ko	di-za-ti.

u slo - bo - di i ra-du ti nam cva - ti!

Ak je du-go	tvr-do spa-la	ja - ča	ho - će bit
J vi kr-šni	Her-ce-gov-ci	i Sla -	vo-ri-ja,
Braća, da-nas	ka-lo vo-di,	da - nak	sue-tku-je,

Da - ma - vi - no, pre-do-bra na-ša ma - ti,

ak je sa-da	u snu ma-la	će se	pro-stranit
Bo-sna i vi	J - stri-jan-ci	i Dal -	ma-ci-ja.
Hr-vat-ska se	pre-po-ro-di	sin se	ra-du-je.

u slo - bo - di i ra-du ti nam cva - ti!

dao je Lisinski, ali nije doživio njenu izvedbu, jer je izvedena tek 2. X. 1897. za intendanta Miletića i dirigenta Nikole pl. Fallera.

Lisinski je skladao veoma mnogo budnica, solo pjesama, zbornih skladba, uvertira i opera — i bio je prvi naš skladatelj, koji je skladao u duhu hrvatske narodne glazbene kulture.

JOSIP RUNJANIN

Rodio se u Vinkovcima 1821. gdje je svršio pučku i srednju školu. Godine 1838. unovačen je i primljen u kadetsku školu. Godine 1840. poslan je kao kaplar u Glinu, gdje je učio pjevati i kitarati kod kapelnika vojne glazbe. Runjanin je skladao više pjesama, među kojima i pjesmu Ivana Trnskoga: »Ljubimo te, naša diko« i to prema jednom opernom napjevu Donizettia. — Umro je u činu potpukovnika u Novom Sadu 1878.

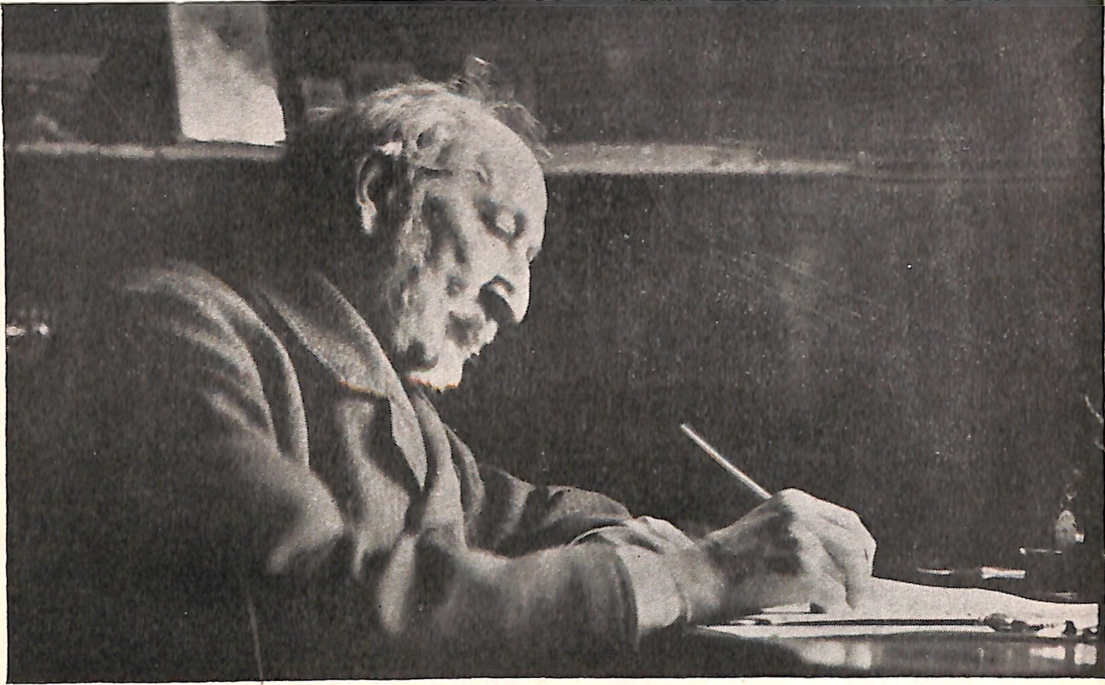
Godine 1846. skladao je napjev za »Lijepu našu domovinu«, koju je Antun Mihanović spjevao još 1835. Napjev nije potpuno njegov, već ga je skladao prema napjevu Donizettievog napjeva »O sole più ratto a sorgere l'appresta« iz trećeg čina opere »Lucia di Lammer-

moor«. Runjanin je napjev prema tekstu »Lijepa naša« slobodno preradio i pohrvatio. U početku nisu stručnjaci priznavali »Lijepu našu« hrvatskom himnom dokazujući da himna mora biti skladana u koralnom duhu, religiozna i ponosna. Gradanstvo je poslušalo svoje glazbene stručnjake i napuštalo pjevanje »Lijepa naša«, ali omladina ju je i dalje pjevala međusobno i na javnim priredbama. Pripravnici učiteljske škole u Zagrebu zamolili su svog učitelja, da im harmonizira »Lijepu našu« za muški zbor. Vatroslav Lichtenegger to učini i tiskaju s raznim skladbama 1862. Glazbeni zavod ju također tiska među ostalim muškim zborovima 1863. Od tog vremena širila se »Lijepa naša« po cijeloj Hrvatskoj i Slavoniji.

Uz »Lijepu našu« spjevano je i uglazbljeno mnogo pjesama, ali uz sva nastojanja pojedinih društava nije ju nijedna pobijedila. Za vrijeme izložbe u Zagrebu god. 1891. na prijedlog dalmatinskih Hrvata proglašena je »Lijepa naša« hrvatskom himnom.

Nakon toga prigrlilo ju je cijeli hrvatski narod sa neopisivim oduševljenjem.

IVAN pl. ZAJC

Ivan pl. Zajc rodio se na Rijeci I. VIII. 1831., a umro je u Zagrebu 16. XII. 1914. Već u najranijoj mladosti pokazivao je ljubav i talenat za glazbu. Otac mu je u to vrijeme bio ravnatelj glazbenog zavoda i kapelnik riječke gradske glazbe. Darovitošću maloga Ivana ponosio se je otac i podučavao ga. Tako je napredovao, da je sa šest godina javno nastupio koncertirajući na guslama i glasoviru u riječkom kazalištu. Kao gimnazijalac više je posvećivao pažnju glazbi nego ostalim školskim predmetima. Skladao je razne skladbe i tako se osamostalio, da je već u nižim razredima skladao operu »Marija, Terezija«, koju je napisao školski drug Valé. Tek što je svršio prvi čin, zaplijeni mu otac partituru bojeći se, da će Ivan zanemariti školu. Profesori su nagovorili oca, da ga pošalje u Milano, kamo je i otišao nakon što je svršio gimnaziju. Kad je došao u Milano pokazao je ravnatelju Konzervatorija svoje skladbe i bio je bez teškoća primljen. Tu je ostao šest godina na studiju. Za svoje skladbe dobio je na koncu školske godine razne nagrade (brončanu kolajnu, srebrne kolajne). Skladbe mladoga i poletnoga Ivana izvedene su na konzervatorijskim i raznim drugim koncertima. Tek što je bio pet godina u Milano imao je 78 djela. U to vrijeme dade ravnatelj konzervatorija jedan operni libreto učenicima, da na nj skladaju operu. Zajc je dobio prvu nagradu (srebrnu kolajnu) i diplomu kompozitora, dirigenta i majstora kompozicije. Opera je izvedena 1855. s velikim uspjehom, na temelju kojega su mladoga Zajca htjeli namjestiti kao dirigenta na Milanskoj Skali. Zajc je tu laskavu ponudu odbio i povratio se na Rijeku.

Iza smrti roditelja ostao je sam sa svojom malom sestrom. Na Rijeci je bio sedam godina ravnatelj gradskog kazališnog orkestra i filharmoničkog zavoda. Za to vrijeme je skladao različite skladbe od plesova do opere. Nakon sedam godina odlučio je otići u Beč radi daljnjeg usavršavanja u glazbi. U početku živio je veoma oskudno, dok se nije upoznao s ravnateljem bečke operete F. Suppeom, koji je bio rodom iz Dubrovnika. Suppe je Zajcu omogućio izvedbe njegovih opereta. U Beču se je upoznao također i sa hrvatskim dacima: F. Markovićem, A. Šenoom, I. Zaharom i P. Preradovićem. Potaknut od tog društva skladao je pjesmu »U boj!« za proslavu tristogodišnjice bitke kod Sigeta. Sa svojim operetama postigao je Zajc u Beču velike uspjehe. Taj uspjeh nije ostao nezapažen u Zagrebu i kazališna uprava pozove ga da dođe u Zagreb i preuzme vodstvo kazališnog orkestra i glazbene škole Glazbenog zavoda. Zajc je, oduševljen domoljubnim zanosom Hrvata, prionuo svim svojim silama stvaranju novih djela. Uz kazališni rad priređivao je i samostalne koncerte, na kojima su nastupali pojedini hrvatski umjetnici.

Godine 1870. imenovala ga je vlada privremenim ravnateljem Kazališta, a Augusta Šenou dramaturgom. U toj godini izvedene su njegove opere »Mislav i Ban Legat«, te »Prodana nevjesta«, »Norma« i »Trovatore« prevedene na hrvatski. U početku davao je mnogo opereta, ali je nakon otvorenja stalne hrvatske opere (1870.) napustio operetu i dao prednost operi. U narednih pet godina izveo je više opera svjetskog glasa, koje su ostale do danas na pozornicama našeg kazališta. Najveći uspjeh postigao je svojom historijskom operom »Nikola Šubić Zrinski«, koja je izvedena 4. studenoga 1876. Za njegov predan rad na glazbenom polju u Zagrebu i Hrvatskoj, izabralo ga je gradsko vijeće 1880. za začasnog građanina grada Zagreba.

Kad je imenovan ravnateljem Glazbenog zavoda, našao je veoma mali broj đaka kao i nastavnika. Uveo je učenje instrumenata i teoretskih predmeta. Pod njegovim vodstvom Glazbeni zavod oživio je novim životom i vršio onu dužnost, koja mu je bila namijenjena pri njegovom osnutku.

Zajc je sudjelovao i u organizaciji pjevačkih zborova, za koje je napisao bezbroj raznih skladba.

Ivan pl. Zajc je najplodniji hrvatski skladatelj, koji je dao svom narodu vokalne i instrumentalne skladbe, operete i opere — ukupno oko 1200 djela. Stvaranje tako velikog broja djela dokazuje Zajčevu sposobnost i iskrenu ljubav prema svome narodu.

Hrvati imadu baš Zajcu zahvaliti razvoj hrvatske opere, Filharmonije, Glazbenog zavoda, zborne literature i uopće razvitak glazbenog života u Hrvatskoj.

VILKO NOVAK

Rodio se u Varaždinu 15. II. 1865., a umro je u Zagrebu 16. V. 1918. Pučku školu je svršio u Čepinu, gimnaziju u Osijeku i Zagrebu. Upi-sao se na zagrebačko sveučilište na pravni fakultet, a u isto vrijeme bio je namješten na financiji kao činov-nik. Zato vrijeme skladao je razne pjesme, kojima je svratio na sebe pažnju. Na nagovor Antuna Stöhl-a upisao se u glazbenu školu Glazbe-noga zavoda. God. 1894. svršio je s odličnim uspjehom i osposobio se za učitelja muzike i pjevanja.

Vilko Novak je jedan od najistaknutijih zbornih sklada-telja u Hrvatskoj. Napisao je bezbroj zbornih skladbi, koje su postale svojinom najširih slojeva hrvatskoga naroda. Naj-poznatiji su mu zborovi: »Bog i Hrvati«, »Hrvatskoj«, »Pozdrav domovini« i »Gorski kraj«. Skladbe Vilka Novaka pune su osje-ćaja i baš to je uzrok da ih narod prigrlio.

Bio je učitelj pjevanja na zagrebačkoj preparandiji, žen-skom liceju i glazbenoj školi. U to vrijeme napisao je: Obuku zbornog pjevanja, Povijest muzike, Školu za orguljanje, ruko-vijet narodnih pjesama — Cvijeće iz narodnog vrta, pjesmaricu za crkveno pjevane i »Pjevanku«, zbirku pjesama za pučke škole. Kao dirigent hrv. pjev. društva »Kolo« skladao je staro-slavensku misu »Sv. Ćirila i Metoda«. Velike skladbe »Selim beg« i »Troje proljeće« izdao mu je savez hrv. pjev. društava. Skladao je i operu »Proljetna bura« na libreto Dr. M. Ogrizo-vića, koja je bila izvedena 1914. s lijepim uspjehom. Zadnja mu je skladba »Prevarena nada«, velika balada za mješoviti zbor, soliste i orkestar ostala nedovršena. U Zadnjim se svojim sklad-bama priklonio hrvatskom narodnom glazbenom izražaju.

ZAJEDNIČKI
STVARAJMO
HRVATSKU
DJEČJU
PJESMU,
JER JEDINO
NA TAJ NAČIN
DOĆIĆEMO I
MI HRVATI DO
DJEČJE PJESME
PEDAGOŠKE
I UMJETNIČKE
VRIJEDNOSTI

Muzička akademija

525212101

Utemeljena 1874. godine

**ZAKLADA
TISKARE NARODNIH NOVINA
U ZAGREBU**

TISKARA - LITOGRAFIJA
KNJIGOVEŽNICA
CINKOGRAFIJA - OFFSET
NAKLADA KNJIGA

FRANKOPANSKA 26 - TELEFON 24448 I 24449